

การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียน ในการลดภาวะโลกร้อน

Proposed School Management Strategies to Strengthen the Consciousness and Practices of Students to Reduce Global Warming

ศิริทิพย์ อิตติพงษ์วนิช¹ ปองสิน วิเศษศิริ² และ พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์³

Sirintip Titipongvanich¹ Pongsin Viseshsiri² and Pruet Siribanpitak³

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ของการบริหารโรงเรียนฯ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 395 โรง เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี PNI^{Modified} ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนฯ ประกอบด้วย การบริหารโรงเรียนในด้านการบริหารวิชาการและการบริหารทั่วไป และการเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียน 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.349$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด ($M = 3.553$) สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.839$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด ($M = 3.946$) 3) จุดแข็ง คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และการจัดการอาคารสถานที่สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ส่วนจุดอ่อน คือ การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลประเมินผลและ งานกิจการนักเรียน โอกาส คือ นโยบายของรัฐ และสภาพสังคมส่วนภาวะคุกคาม คือ สภาพเศรษฐกิจ และสภาพเทคโนโลยี

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียน, การเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียน, ภาวะโลกร้อน

Article Info: Received 19 June, 2018; Received in revised form 18 June, 2019; Accepted 6 August, 2020

¹ นิสิตศึกษบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: sirintip-rin@hotmail.com

Ph.D. Candidate in Education Administration Division, Department of Educational Policy Management, and Leadership,
Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: sirintip-rin@hotmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: v.pongsin@gmail.com

Lecturer in Education Administration Division, Department of Educational Policy Management, and Leadership,
Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: v.pongsin@gmail.com

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อีเมล: pruet.s@chula.ac.th

Lecturer in Education Administration Division, Department of Educational Policy Management, and Leadership,
Faculty of Education, Chulalongkorn University Email: pruet.s@chula.ac.th

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study the framework of strengthening the consciousness and practices of students' awareness about global warming; and 2) study how school management strengthens the consciousness and practices for students as well as analyzing weaknesses, opportunities and treats of the management committee. This mixed method research collected data from 395 primary schools under the office of the Basic Education Commission. The instruments used in this study were questionnaires and the strategic evaluation form to testify feasibility and appropriateness. The results showed that: 1) the framework consists of two school management committees: academic affair and general management committees, and the committee to strengthen the consciousness and practices of students; and 2) overall, the current state of management was considered to be in the middle level ($M = 3.349$). Considering each aspect, facility management and learning center had the highest average ($M = 3.553$). The desirable state of management was performed at a high level ($M = 3.839$ as a whole). While considering each aspect, facility management and learning center had the high average ($M = 3.946$); 3) The strengths of management were learning and facility environments as well as school learning center. However, the weaknesses of management were curriculum development, measurement, and evaluation along with the student affairs. The opportunities for management committee were government policy and society. While the threats for management were the economy and technology.

Keywords: school management, strengthen the consciousness and practices, global warming

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกก่อให้เกิดความเสี่ยงในทุกภาคส่วน ทั้งภาคครัวเรือน ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นและอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นไม่สามารถพยากรณ์ หาสั่งทดแทนหรือชดเชยได้ (uncompensated future losses) เป็นที่คาดการณ์ว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ความยั่งยืนของโลก และมีมูลค่าสูงมากไม่อาจประเมินค่าได้ การแก้ไขปัญหาในอนาคตจะมีต้นทุนที่สูงทั้งด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากนี้ไป ภาวะโลกร้อนจะเริ่มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม

ในหลายมิติและมีระดับความรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้น เกิดคลื่นความร้อนในช่วงเวลาที่ยาวนานขึ้น เกิดภัยแล้งมากขึ้น เกิดการไหลบ่าท่วมชายฝั่งของระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น ผลผลิตทางการเกษตรต่ำลงเนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่ลดลง เกิดการแพร่ระบาดของโรคจากบริเวณเส้นศูนย์สูตรไปสู่เหนือและใต้ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางน้ำในบริเวณน้ำท่วม ปริมาณสัตว์น้ำในมหาสมุทรลดลงเนื่องจากความเป็นกรดของน้ำทะเล โอกาสที่จะเกิดไฟไหม้ป่าและพายุลมที่รุนแรงจะมากขึ้น ภาวะโลกร้อนมีความสัมพันธ์กับปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เกิดจากผลกระทบจะต้องอาศัยพลังความร่วมมือร่วมใจ (collective action) ของทุกประเทศผ่าน global governance, global coordination และ global collaboration (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2558)

ปัจจุบันทั่วโลกตื่นกลัวกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิเปลี่ยนโลก (climate change) ทำให้อดีตรองประธานาธิบดี อัลกอร์ ของสหรัฐและนายกรัฐมนตรี โทนี แบลร์ ของอังกฤษได้นำบรรดาผู้นำโลกตระหนักและร่วมมือกัน และ Professor John Beddington หัวหน้าคณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์ของรัฐบาลสหราชอาณาจักรและหัวหน้าสำนักงานวิทยาศาสตร์ได้กล่าวถึงสิ่งที่โลกต้องเผชิญในคริสต์ศตวรรษที่ 21 คือ ประชากรของโลกเพิ่มขึ้น ชุมชนเมืองขยายตัวเพิ่มขึ้น (urbanization) ความมั่นคงทางอาหาร (food security) ความต้องการพลังงานเพิ่มขึ้น ความต้องการน้ำจืดเพิ่มขึ้น ความยากจน การต่อต้านการก่อการร้าย การต่อต้านการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (WMD proliferation) การระบาดของโรคติดเชื้อ ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง (biodiversity) และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (climate change) จากรายงานของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาล ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change: IPCC) ในปี พ.ศ. 2550 ได้ระบุว่า ถ้าอุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้น 1 องศาเซลเซียส จะทำให้แนวปะการังชายฝั่งเสียหาย ธารน้ำแข็งเล็ก ๆ แถบภูเขาหมดไป หลายพื้นที่ขาดแคลนน้ำจืด เขตอบอุ่นสามารถสร้างผลผลิตได้มากขึ้น พายุรุนแรงขึ้น มีไฟป่าถี่ขึ้น เกิดความแห้งแล้ง น้ำท่วมและเกิดคลื่นความร้อน หากอุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้น 2 องศาเซลเซียส ผลผลิตธัญพืชจะลดลง ขาดแคลนน้ำจืดอย่างหนักแถบเมดิเตอร์เรเนียนและตอนใต้ของแอฟริกา ความหลากหลายทางชีวภาพจะน้อยลง สิ่งมีชีวิตหลายชนิดจะสูญพันธุ์ เกิดการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศแบบฉับพลัน ไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ หากอุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้น 3 องศาเซลเซียส ผลผลิตใน

ประเทศที่พัฒนาแล้วจะลดลง ระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้น พื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำหลายแห่งจะได้รับผลกระทบ เช่น แม่น้ำมิสซิสซิปปี แม่น้ำไนล์ แม่น้ำแยงซีเกียง แม่น้ำโขง พ.ศ. 2504-2550 กรุงเทพฯ มีอุณหภูมิสูงขึ้นโดยตลอด มีแนวโน้มจะเพิ่มต่อเนื่องในอนาคต และจำนวนวันที่มีอุณหภูมิสูงกว่า 35 องศาเซลเซียส เพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้ Syvitski และคณะได้รายงานการศึกษาพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำ 33 แห่งทั่วโลก ในวารสาร Nature Geosciences ว่า ในศตวรรษที่ 21 นี้จะมีพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำที่ถูกน้ำท่วม เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 และสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเป็นที่ตั้งของกรุงเทพฯ มีความเสี่ยงที่จะถูกน้ำท่วมสูงสุด จากศตวรรษที่ผ่านมา พื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยาจมลงแล้ว 15 เซนติเมตร ของระดับน้ำทะเล (สุชาติ อุดมโสภกิจ, 2559)

ศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษแห่งความท้าทายในการดำเนินชีวิตของมนุษยชาติที่ต้องเผชิญกับปัญหาภัยพิบัติและความสูญเสียจากภัยธรรมชาติซึ่งจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น การรักษาความยั่งยืนของระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความอยู่รอด ส่งผลให้ต้องพัฒนามนุษย์ในปัจจุบันและอนาคต ให้มีความรู้ความเข้าใจการเชื่อมโยงกันของกิจกรรมที่มนุษย์ก่อขึ้นกับผลกระทบที่ตามมา การบรรเทาปัญหาดังกล่าว ประชากรโลกทุกคนต้องมีส่วนร่วมช่วยลดการใช้ที่ไม่จำเป็นและเพิ่มการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดพึงพาการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน จึงจำเป็นต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกที่ดีและเกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น กระบวนการให้การศึกษาจึงต้องออกแบบให้เหมาะสมเพื่อปลูกฝังแนวความคิด แนวทางปฏิบัติ ในทิศทางที่โลกมุ่งหวัง เพื่อให้เกิดการซึมซับวิถีชีวิตที่ลดภาวะโลกร้อนให้เป็นนิสัย สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข (พรพจน์ เปี่ยมสมบูรณ์, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษา มาตราที่ 24 ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ซึ่งมีผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์

วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งที่ดีงามและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การที่จะเสริมสร้างพัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านการมีจิตสำนึกและเกิดการปฏิบัติได้นั้น Devine et al. (2001) ได้กล่าวว่า จำเป็นต้องพัฒนาด้านจิตใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาทางกายให้เกิดการปฏิบัติที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Lickona (1991) เกี่ยวกับคุณลักษณะสำคัญที่ต้องปลูกฝังในด้านการรับรู้ ความรู้สึก และการปฏิบัติทางด้านศีลธรรมและจริยธรรม และแนวคิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามบริบทไทยของ พลฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2553) ได้กล่าวถึงปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่ความยั่งยืน จำเป็นต้องพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ โดยการจัดระเบียบทางจิตใจหรือความคิด และทางกายหรือการปฏิบัติให้ทำหน้าที่ร่วมกันอย่างดีที่สุด ซึ่งนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการลดภาวะโลกร้อนได้ โดยอาศัยความร่วมมือของโรงเรียน ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน (มีชัย วีระไวทยะ, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ คุประตกุล, 2551) การปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการให้เด็กและเยาวชน เกิดการซึมซับและติดเป็นนิสัยนั้น ถือเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ที่ต้องสร้างและพัฒนานักเรียน การเสริมสร้างปลูกฝังทำได้ในทุกช่วงวัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา เพราะเป็นก้าวสำคัญที่สุดในการวางรากฐานการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งมีผลต่อช่วงวัยทำงานและวัยผู้ใหญ่ การเรียนรู้และได้ทำสิ่งที่ดีงามแต่เริ่มแรกจะส่งผลต่อความมุ่งมั่นความสำเร็จเมื่อโตขึ้นและการเป็นคนดีในอนาคต (กุลกานต์ ฤทธิธำชัย รัตนวราหะ, 2560) ดังนั้น โรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องร่วมกันกำหนดกลยุทธ์การบริหารเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัย การเสริมสร้างจิตสำนึกและให้เกิดการปฏิบัติจริงแก่เยาวชนในการลดภาวะโลกร้อนเพื่อให้การพัฒนาบรรลุสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2552)

บทบาทของโรงเรียนจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนและสังคม ด้วยบทบาทหน้าที่ในการให้ความรู้หล่อหลอมเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การเสริมสร้างจิตสำนึกในเด็กและเยาวชนในประชาคมโลกให้มีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อวิถีแห่งโลกที่ยั่งยืน โรงเรียนจึงต้องการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน เร่งระดม

ทุกวิถีทางเพื่อสู่ภัยโลกร้อนให้เป็นรูปธรรม ต้องปรับเปลี่ยนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ใช้การศึกษาขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีคุณภาพสู่สังคมแห่งความร่มเย็นยั่งยืน (พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2553) ในการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้เกิดการซึมซับและปฏิบัติจนเป็นนิสัย การศึกษาจึงเป็นปัจจัยในการพัฒนาที่สำคัญยิ่งแห่งความยั่งยืนทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคน บูรณาการเรียนรู้ตลอดชีวิต (life-long learning) ที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งการเรียนรู้ตามธรรมชาติในชีวิตประจำวันเพื่อการเสริมสร้างจิตสำนึกปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมให้เกิดความศรัทธาและการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมในระดับครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ เร่งพัฒนาพลเมือง (civic education) ให้เป็นกำลังสร้างสรรค์สังคมพัฒนาชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้ดำรงยั่งยืน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องทำการวิจัยเพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน นำกลยุทธ์การบริหารนี้ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดการพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนอย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้ประเทศไทยได้คนดีมีคุณธรรมเพื่อพัฒนาบ้านเมืองและสังคมโลกให้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน
3. เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยทั้งหมด 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. ศึกษากรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน
3. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

ผลการวิจัย

1. กรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน มีดังต่อไปนี้

1.1 การบริหารวิชาการและการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารทั่วไป ได้แก่ 1) การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน 2) งานกิจการนักเรียน

1.2 กรอบแนวคิดการเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ประกอบด้วย

ด้านการเสริมสร้างจิตสำนึก รายละเอียดเป็นดังนี้

- 1) การตระหนักรู้ มีสติรู้รับผิดชอบ และhiriโอตตปปะเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน
- 2) การรู้คุณค่าของการลดภาวะโลกร้อน
- 3) การรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเลือกกิจกรรมลดโลกร้อน
- 4) การรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองและเอาใจใส่ในเรื่องการลดภาวะโลกร้อนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการเสริมสร้างการปฏิบัติในการลดภาวะโลกร้อน รายละเอียดเป็นดังนี้

- 1) การมีความพอเพียงในการลดภาวะโลกร้อน

2) การมีความตั้งใจและกระตือรือร้น ในการปฏิบัติเพื่อการลดภาวะโลกร้อน

3) การมีความเคยชิน ในการปฏิบัติเพื่อการลดภาวะโลกร้อน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน จากการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตาม การบริหารงานเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป ($M = 3.472$) รองลงมาคือ การบริหารวิชาการ ($M = 3.226$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกค่าเฉลี่ยในรายด้านการบริหาร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ($M = 3.552$) รองลงมาคือ งานกิจการนักเรียน ($M = 3.391$) ในด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($M = 3.259$) รองลงมาคือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($M = 3.211$) และการพัฒนาหลักสูตร ($M = 3.207$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกรายด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนในภาพรวม พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.252$) รองลงมาคือ การเสริมสร้างจิตสำนึก ($M = 3.246$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกค่าเฉลี่ยในรายด้านการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติเพื่อการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.308$) รองลงมาคือ การมีความพอเพียงในการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.297$) และการมีความเคยชินในการปฏิบัติเพื่อการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.150$) ในด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้คุณค่าของการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.286$) รองลงมาคือ การรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเลือกกิจกรรมลดโลกร้อน ($M = 3.246$) การรู้จักตนเอง ตระหนักรู้มีสติรู้รับผิดชอบและhiriโอตตปะเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($M = 3.246$) และ การควบคุมตนเองและเอาใจใส่ในเรื่องการลดภาวะโลกร้อนอย่างต่อเนื่อง

($M = 3.206$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามการบริหารงานเป็นรายด้านพบว่า สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารทั่วไป ($M = 3.921$) รองลงมา คือ การบริหารวิชาการ ($M = 3.757$) ตามลำดับ สูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน โดยด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.472$) รองลงมาคือ การบริหารวิชาการ ($M = 3.226$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกค่าเฉลี่ยในรายด้านการบริหารทั่วไป พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ($M = 3.946$) รองลงมา คือ งานกิจการนักเรียน ($M = 3.895$) ในด้านการบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ ($M = 3.779$) รองลงมาคือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ($M = 3.746$) และการพัฒนาหลักสูตร ($M = 3.745$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกรายด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนในภาพรวม พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.774$) รองลงมา คือ การเสริมสร้างจิตสำนึก ($M = 3.772$) ตามลำดับ สูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้านโดยด้านการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.252$) รองลงมา คือ การเสริมสร้างจิตสำนึก ($M = 3.246$) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกค่าเฉลี่ยในรายด้านการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการปฏิบัติเพื่อการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.798$) รองลงมา คือ การมีความพอเพียงในการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.790$) และการมีความเคยชินในการปฏิบัติเพื่อการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.733$) ในด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกมีสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตระหนักรู้มีสติรู้รับผิดชอบและhiriโอตตปปะเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ($M = 3.781$) รองลงมา คือ การรู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการเลือกกิจกรรมลดโลกร้อน ($M = 3.774$) การรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองและเอาใจใส่ในเรื่องการลดภาวะโลกร้อนอย่างต่อเนื่อง ($M = 3.771$) และการรู้จักคุณค่าของการลดภาวะโลกร้อน ($M = 3.763$) ตามลำดับ

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นโยบายรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($M = 3.201$) รองลงมา คือ สภาพเทคโนโลยี ($M = 3.122$) สภาพเศรษฐกิจ ($M = 3.114$) และสภาพสังคม ($M = 3.101$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นโยบายรัฐบาลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($M = 3.801$) รองลงมา คือ สภาพเทคโนโลยี ($M = 3.777$) สภาพเศรษฐกิจ ($M = 3.767$) และสภาพสังคม ($M = 3.749$) ตามลำดับ

3. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน คือ การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ($PNI_{Modified} = 0.111$)

จุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน คือ การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.160$) การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.168$) การวัดผลและการประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.167$) และ งานกิจการนักเรียน ($PNI_{Modified} = 0.149$)

โอกาสของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนได้คือ สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐ ($PNI_{Modified} = 0.131$) และสภาพสังคม ($PNI_{Modified} = 0.142$)

ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนคือ สภาพเศรษฐกิจ ($PNI_{Modified} = 0.158$) และ สภาพเทคโนโลยี ($PNI_{Modified} = 0.155$)

อภิปรายผล

1. กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

ผลวิจัย พบว่า กรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะ ประกอบด้วย 1) กระบวนการบริหารโรงเรียน ได้แก่ การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล และการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และงานกิจการนักเรียน 2) การเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน และการเสริมสร้างการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน โดยกรอบแนวคิดดังกล่าว ได้มีการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา การบริหารโรงเรียน การเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนและด้านการวิจัย พบว่า กรอบแนวคิดดังกล่าว มีความเหมาะสมในการทำวิจัย การกำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัยนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการกำหนดแนวทางในการให้ความหมายของตัวแปร การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ที่กล่าวว่า การสร้างกรอบแนวคิดที่มีความชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการเชื่อมโยงไปสู่การกำหนดกรอบทิศทางการทำวิจัยได้เหมาะสมถูกต้อง โดยเฉพาะวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตัวชี้้นำทำให้ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจในงานวิจัยเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จากกรอบแนวคิดการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้นั้นมีความเหมาะสมในการทำวิจัย ซึ่งนำไปสู่การดำเนินการวิจัยที่มีความถูกต้องเหมาะสมต่อไป และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นางลักขณ์ วิรัชชัย (2541) กล่าวว่า การวางกรอบแนวคิด คือ กระบวนการสร้างมโนทัศน์โดยอาศัยทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลที่ได้จากการสร้างมโนทัศน์ คือ กรอบความคิดเชิงทฤษฎีซึ่งเป็นแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ของโครงสร้างตัวแปรทั้งหมดที่เกี่ยวข้องตามทฤษฎี ดังนั้นกรอบแนวคิดดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมต่อการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

2.1 ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารทั่วไป การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และงานกิจการนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินการในการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการลดภาวะโลกร้อนในสถานศึกษาได้ในระดับหนึ่งตลอดจนมีการบริหารโรงเรียนที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้การดำเนินการทุกฝ่ายในโรงเรียนเกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ผลการวิจัยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ด้านการบริหารทั่วไป การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และงานกิจการนักเรียน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด ทั้งเนื่องจากสถานศึกษานั้นมีความจำเป็นตลอดจนมีความต้องการในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาในการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตสำนึกและการปฏิบัติตนเองที่เกี่ยวข้องกับการลดภาวะโลกร้อน

2.3 ผลการวิจัย สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน พบว่า ด้านสภาพการเมืองและนโยบายของรัฐ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าการเมืองและนโยบายของรัฐมีผลต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรี (2559) ที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืนไว้ว่า การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้างมากขึ้น ต้องเร่งเตรียมความพร้อมในลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

2.4 ผลการวิจัย พบว่า สภาพเศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีความต้องการในการได้รับการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ในส่วนของงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินการของโรงเรียนมาใช้ในการปลูกฝังจิตสำนึกและตลอดจนส่งเสริมการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

3.1 ผลการวิจัย พบว่า จุดแข็งของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน คือ การจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนให้ความสำคัญและตระหนักถึงประโยชน์ในการจัดการอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในการเสริมสร้างตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

3.2 จุดอ่อนของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน คือ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและการประเมินผล และงานกิจการนักเรียน ผลจากงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า โรงเรียนยังมีการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและการประเมินผล และงานกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนได้ไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร ดังที่ ฐิตินันท์ ศรีสถิต (2550) พบว่า ในการเรียนการสอนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ธรรมชาติได้ โดยให้นักเรียนทราบสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน วิธีการลดภาวะโลกร้อน ให้สามารถนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ สอน

ให้นักเรียนมีเหตุผล ยกตัวอย่างเรื่องราวใกล้ตัวเชื่อมโยงสู่ธรรมชาติ ในด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ พงษ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2553) การเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีแก่นักเรียนจะต้องพัฒนาทั้งด้าน พุทธิพิสัย คือ ความรู้ ความเข้าใจ ด้านจิตพิสัย ซึ่งเป็นความรู้สึก ความมีจิตสำนึกและด้านทักษะ พิสัยเป็นทักษะและพฤติกรรมที่จะเสริมสร้างเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

3.3 โอกาสของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของ นักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน คือ สภาพการเมืองและนโยบายของรัฐ และสภาพสังคม ซึ่งจากสภาพการเมืองและนโยบายของรัฐที่เป็นโอกาสในการส่งเสริมในการสร้างเสริมจิตสำนึก และการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ดังจะเห็นได้จากแนวนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับปัญหาภาวะโลกร้อนและเห็นความสำคัญของการสร้างจิตสำนึก และบทบาทของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน มุ่งให้ความรู้กับนักเรียนจัดโครงสร้างหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยสอดแทรกความรู้ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อนให้นักเรียนได้เรียนรู้และ ปฏิบัติเพื่อลดภาวะโลกร้อน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

3.4 ภาวะคุกคามของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติ ของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน คือ สภาพเศรษฐกิจและสภาพเทคโนโลยี ซึ่งจะเห็น ได้ว่า สภาพเศรษฐกิจและสภาพเทคโนโลยีเป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างจิตสำนึกและ การปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ซึ่งจากที่ผ่านมาพบว่าโรงเรียนยังขาด งบประมาณในการพัฒนาเกี่ยวกับการณรงค์ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การสร้าง จิตสำนึก และการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับภาวะโลกร้อนตลอดจน การนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างจิตสำนึกและ การปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า สภาพการเมืองและ นโยบายของรัฐและสภาพสังคม เป็นโอกาสของการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและ

การปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรนำโอกาสด้านสภาพการเมืองและนโยบายของรัฐ และสภาพสังคมมาพัฒนาโรงเรียนในการสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน เช่น ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีการปลูกฝังจิตสำนึกและการปฏิบัติในการลดภาวะโลกร้อนที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ ผู้บริหารควรสะท้อนข้อมูลตลอดจนนำเสนอให้รัฐออกแนวนโยบายให้สถานศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมสนับสนุนในการปลูกฝังจิตสำนึกและการปฏิบัติในการลดภาวะโลกร้อนเพิ่มมากขึ้นและมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อค้นพบในการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น รวมถึงการบริหารโรงเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือ การเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อน ทำให้เกิดข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับการนำกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนได้ไปปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน เช่น ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนได้เสริมสร้างที่มีสังกัดและบริบทในการศึกษาที่แตกต่างกัน

เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะบริบทโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งยังไม่ครอบคลุมถึงโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จึงไม่ทราบว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีการเสริมสร้างจิตสำนึกและการปฏิบัติของนักเรียนในการลดภาวะโลกร้อนอย่างไร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สหกรณ์การเกษตรประเทศไทย.
- กุลกานต์ ฤทธิฤทัย รัตนวราหะ. (2560). *Day care พื้นฐานปฐมวัย (ตอนที่ 2) ถามครูพ่อแม่ พร้อม ลูกพร้อม*. ถามครู.com. <http://taamkru.com/th/DayCare>
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. (2551). *โลกร้อน เรื่องร้อนของโลก*. สถาพรบุ๊คส์.
- ฐิตินันท์ ศรีสถิต. (2550). *โลกร้อนทุกสิ่งที่เราทำเปลี่ยนแปลงโลกเสมอ*. ภาพพิมพ์.
- พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2553). *การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: พื้นฐานการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม*. ไทยสัมพันธ์.
- พรพจน์ เปี่ยมสมบูรณ์. (2559). *เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืน และการศึกษาในศตวรรษที่ 21*. CSR Chula We Care. www.csr.chula.ac.th/sufficiency_economy/images/.../article_pornpot.pdf
- รัตน์ บัณฑิต. (2551). *ปรัชญาวิจัย*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2541). *การสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาด้วยการวิเคราะห์ห่อถัก และการวิเคราะห์เนื้อหา: รายงานการวิจัย*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ศุภร เสรีรัตน์, ปณิศา มีจินดา, อรทัย เลิศวรรณวิทย์, ปริญ ลักขิตานนท์, อดิชา ปทะวานิช, และ จิระวัฒน์ อดิชาชนนท์. (2552). *การบริหารตลาดยุคใหม่*. พัฒนาศึกษา.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2558). *จับกระแส Rio+20 สู่สังคมไทย*. <http://www.measwatch.org/book/4025>
- สุชาติ อดิชาโสภกิจ. (2559). *ความท้าทายของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21*. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). http://www.tpa.or.th/publisher/.../TN211B_p44-48.pdf
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ภาษาอังกฤษ

Devine, T., Seuk, J. H., & Wilson, A. (2001). *Cultivating heart and character: Educating for life's most essential goals*. Character Development.

Lickona, T. (1991). *Educating for character: How our schools can teach respect and responsibility*. Bantam Books.